Alf. Guignard

De zegeningen van Mozes

Deuteronomium 33

Inleiding

De laatste woorden van Mozes zijn net zoals Jakobs laatste woorden *zegeningen*, die uitgesproken werden over het volk van God. Het zijn kostbare gedachten en zegeningen van Gods kant over wat Hij Zich heeft voorgenomen, het doel van al Zijn wegen en bedoelingen met de Zijnen. Hij stelde het volk op de proef tijdens de doortocht door de grote wateren. Hij liet het een lange reis maken door de woestijn, opdat zij zouden leren wat er in hun eigen hart was. Hij liet het in de vuuroven brengen om het te reinigen, zoals men goud reinigt. Maar het einddoel dat Hij vanaf het begin op het oog had, is de uiteindelijke zegen die Hij rijkelijk uitstort over hen met wie Hij Zich bezighoudt. Hij heeft Job ook rijker gezegend aan het einde dan aan het begin. Het boek van de psalmen, dat zoveel angstkreten bevat en zoveel lijden uitdrukt, eindigt met de zegen van het volk en de halleluja's van harten die overstromen van vreugde.

Maar de zegen van Mozes heeft niet hetzelfde karakter als die van Jakob. De zegeningen van Jakob hebben een profetisch karakter en geven ons de grote lijnen van de geschiedenis van het volk Israël. Daarentegen is Mozes in Deuteronomium 33 om zo te zeggen het kanaal waardoor Jahweh Zijn volk zegent, het volk dat een relatie met Hem heeft en op het punt staat zijn erfdeel in bezit te nemen. Als wij het Oude Testament lezen, moeten we steeds bedenken dat alles wat tevoren geschreven is, tot onze lering geschreven is, opdat wij door de volharding en door

de vertroosting van de Schriften de hoop hebben (Rom. 15:4). Laten we daarom Deuteronomium 33 nu niet bezien vanuit het standpunt van Israël – hoe mooi dat ook is –, maar vanuit het standpunt wat *wij* eruit kunnen leren, omdat onze hoop kostbaarder is dan die van Israël, dat gezegend zal worden hier op aarde.

De man Gods

Ten eerste is het niet als *de wetgever*, maar als *de man Gods* dat Mozes deze zegeningen uitspreekt. Hier spreekt Mozes, de man die het hart van God heeft leren kennen. Het is dezelfde Mozes, die na de geschiedenis met het gouden kalf tegen God had gezegd: *'Toon mij toch Uw heerlijkheid'* (Ex. 33:18). Toen heeft de HEERE al Zijn barmhartigheid, Zijn goedheid, Zijn waarheid en Zijn vergeving aan Hem laten voorbijgaan. God heeft hem die dingen laten zien op grond waarvan Hij kan *zegenen*. Op grond van de wet kon de mens alleen veroordeling verwachten. Maar God heeft in Zijn grote barmhartigheid de heerlijke voorziening geschonken waardoor Hij kon zegenen.

Mozes zegende het volk *vóór* zijn dood, en dit was dus de dood van 'de man Gods'. Dat is een belangrijk detail. De dood van Mozes was in zeker opzicht een gevolg van de zonde van het volk. Maar er is een groot verschil tussen de dood van *Mozes* en die van *Christus*. Christus heeft de eer van God gehandhaafd tegenover de zonde van het volk en Hij stierf onder de gevolgen hiervan. Mozes heeft de eer van God niet geheiligd in de woestijn, en daarom moest hij sterven en kon hij niet in het land Kanaän komen. Niettemin treffen de woorden *'vóór zijn dood'* ons hart en doen ze ons denken aan Hem Die – vóórdat Hij naar het kruis ging – de discipelen de rijkdommen van het hart van God voorstelde en al de gevolgen van Zijn dood (zie Joh. 13 tot 17).

De eerste zegen waarover Mozes spreekt is de gave van de wet, *'het erfelijk bezit van de gemeente van Jakob'* (vs. 4). Als die zegen in de tijd van Mozes al groot was, is onze zegen niet minder, want wij hebben nu de hele openbaring van de gedachten van God. Weten wij deze erfenis te waarderen en op welke manier genieten wij ervan? Wat een mooie beschrijving wordt er gegeven van Gods verschijning aan Zijn volk: *'De HEERE is van Sinaï gekomen, als de zon kwam Hij uit Seïr op. Hij verscheen blinkend vanaf het gebergte Paran, Hij kwam met tienduizenden heiligen, aan Zijn rechterhand was een vurige wet voor hen'* (vs. 2). Het lijkt alsof wij de dag zien aanbreken en de zon zien opgaan. De Zon is opgegaan, Hij heeft geschitterd als een vlammend Woord. Het Woord geeft ons licht en het

straalt in onze harten; maar zoals een vuur ook licht geeft, zo verteert het alles wat van het vlees is (onze oude natuur).

'Ja, Hij heeft de volken lief! Al Zijn heiligen zijn in Uw hand, zij zitten aan Uw voeten en vangen iets op van Uw woorden' (vs. 3). Hier zien wij in beeld wat de evangeliën ons op intiemere wijze laten zien, nl. het goede deel dat Maria had uitgekozen en dat van haar niet zou worden weggenomen. Als alles hier beneden vergaat, laat dan niemand van ons dit kostbare deel vergeten. Laten wij het waarderen, want het staat altijd ter beschikking van het geloof. *Aan de voeten van de Heer* genieten we vrede en daar leren we de rijkdommen van Christus kennen. Daar leren wij ook te dienen in een bewogen christenheid.

Nu iets anders betreffende het Woord. Dit Woord is een wet, het is een bevel van de Heer. Maar zal misschien iemand protesteren en zeggen: 'Wij zijn niet onder de wet, maar onder de genade'. Natuurlijk, dat is zo, maar het feit dat wij onder de genade zijn, is géén reden om ongehoorzaam te zijn! Laten wij ons geen illusies maken. Wij kunnen niet straffeloos de geboden van onze God veronachtzamen. Het is de wet, de absolute regel voor ieder godvruchtig kind van God. De gehoorzaamheid van een kind is echter anders dan die van een slaaf. Wij zijn evengoed uitverkoren tot *gehoorzaamheid* als tot de besprenkeling met het bloed van Jezus Christus (1 Petr. 1:2).

Deze wet is het bezit van de gemeente van Jakob, de voorwerpen van Gods genade. Daaraan herinnert de naam *Jakob*. Mozes wordt voorgesteld als koning te midden van een oprecht en rechtvaardig volk. Hij is hier een beeld van de Messias, de Koning, te midden van de Zijnen. Zijn gezag wordt erkend door allen die Zijn Woord bewaren. Zij zijn op die manier gelukkig rond Hem verenigd. De vorsten of hoofden zijn zij, die het volk naar de overwinning leiden; maar hier verzamelen zij het volk om de Koning. Elke echte dienst moet als doel hebben mensen tot Christus te brengen, dat is altijd het geheim van zegen.

Na deze algemene zegen, die het deel van het hele volk was, krijgen wij de zegen van elk van de stammen van Israël, behalve één, namelijk Simeon. Die laatste werd gekenmerkt door geweld (Gen. 49:5). Hij is een beeld van de mens in het vlees, die op geen enkele manier Gods zegen kan beërven.

Ruben

'Moge Ruben leven en niet sterven, en mogen zijn mannen groot in aantal zijn' (vs. 6).

Ruben verdiende de dood, maar onze Heiland-God zegt nu: *'*Leef'. Dat is het wonder van Gods genade, die een overblijfsel spaart en levend maakt. Het leven te bezitten, het eeuwige leven, het leven in overvloed: dat is inderdaad een geweldige zegen. Het nieuwe leven is de toegangspoort tot iedere zegen, waarmee God ons rijk wil maken. *'Laten zijn mannen te tellen blijven'* (NBG). Te tellen, of in aantal zijn: precies zoals straks zal gebeuren met het overblijfsel van Israël, dat door Gods genade gespaard zal worden. Zelfs als het getal van de zonen van Israël zou zijn als het zand aan de oever van de zee, het is een *overblijfsel* dat gered zal worden. Het geloof is niet het deel van allen. Nieuw leven en behoudenis door genade: dat zijn de allereerste zegeningen waarvan een schuldige zondaar, die Gods heil aanneemt, kan genieten. Maar er is veel meer!

Juda

'Dit betreft Juda; hij zei: Luister, HEERE, naar de stem van Juda! Breng hem terug bij zijn volk, laten zijn handen sterk genoeg voor hem zijn, en wees hem een hulp tegen zijn tegenstanders' (vs. 7).

Juda wordt hier in de eerste plaats gekenmerkt door zijn *gebed*. Hij bidt ten gunste van de verstrooide tien stammen van Israël. Juda komt als eerste terug in het land en geniet dan al de zegeningen van de Messias. Juda zal strijden voor het volk dat teruggebracht zal worden, want de zegen zal niet eerder volledig zijn, dan wanneer de twaalf stammen in het Beloofde Land verenigd zullen zijn onder de heerlijke regering van Christus.

Dit is voor ons een heel belangrijke les. De heiligen zijn vandaag ook overal verstrooid, en moeten wij niet strijden in het gebed voor hen? Kunnen wij rusten zolang zij niet allemaal verenigd zijn rondom Hem, het enige en eeuwige Middelpunt? Wat een blijdschap zal de harten vervullen als wij allemaal rondom Hem zullen staan! Dan zullen wij eer geven aan Hem, Die gestorven is om de verstrooide kinderen van God bijeen te vergaderen. In die dag zal de vreugde volledig en eeuwig zijn.

Levi

In Ruben zagen wij dus *het leven*, in Juda *het bijeenvergaderen*, in Levi vinden wij een andere zegen: *het dienen van God*. Levi werd vroeger in één adem genoemd met Simeon, want zij waren broeders in boosheid en geweld. Jakob zegt namelijk: *'Simeon en Levi zijn broers, hun wapens zijn werktuigen van geweld'* (Gen. 49:5). Nu vinden wij hier Levi, terwijl hij een eeuwig priesterschap ontvangt ten behoeve van Gods volk. Het is wel te verstaan een *aards* priesterschap. Wij kunnen ons misschien afvragen waarom er zo'n groot verschil was tussen de twee broers. Ze waren inderdaad slecht, zowel de één als de ander. Bij Simeon vinden wij echter geen terugkeer tot de HEERE in het hart, zelfs niet toen Jozef door goddelijke wijsheid hem in de gevangenis liet plaatsen in Egypte, terwijl zijn broers konden terugkeren naar hun vader.

Met Levi is het anders gegaan. Bij de kwestie van het gouden kalf, toen het volk in zonde en wanorde verviel, stond Mozes aan de ingang van de legerplaats en zei: *'Wie bij de HEERE hoort, moet bij mij komen. Toen verzamelden al de Levieten zich bij hem'* (Ex. 32:26). De Levieten bekommerden zich niet om bloed- of familiebanden en zij stelden hun zwaarden, die zij vroeger hadden gebruikt om kwaad te bedrijven, ten dienst van de HEERE. Zij sloegen de schuldigen en eisten de eer van de God van Israël op, die verloren was gegaan door de afgoderij van het volk.

'Zij hielden namelijk Uw woord, en namen Uw verbond in acht', zei Mozes. Maar het zou hun wel wat kosten: hun familierelaties. Maar op dat ogenblik hadden zij daar geen oog voor, alleen de heiligheid van God stond voor hen op het spel: *'Hij zei over zijn vader en zijn moeder: Ik zie hen niet. Hij herkende zijn broers niet, en zijn zonen kende hij niet'* (vs. 9). Als beloning hiervoor vertrouwde de HEERE hun Zijn dienst toe. Deze dienst heeft drie kenmerken:

1. *'Zij zullen Jakob Uw bepalingen leren en Israël Uw wet'*. Het is een dienst met het Woord.
2. *'Zij zullen reukwerk voor Uw neus leggen'*. Psalm 141:2 vertelt ons wat deze dienst inhoudt: *'Laat mijn gebed als reukwerk voor Uw aangezicht staan, laat mijn opgeheven handen als het avondoffer zijn'*. Het is dus de dienst van het gebed, de aanbidding en de voorbede.
3. *'(...) en een offer dat geheel verteerd wordt op Uw altaar.'* Het is een dienst bij het brandofferaltaar, aangezien wij onze God de uitmuntendheid van het offer van Christus mogen brengen, die voor Hem opstijgt als een aangename geur: dus de dienst van de aanbidding.

'Zegen zijn vermogen, HEERE, en wees het werk van zijn handen goedgezind' (vs. 11). Om die dienst te kunnen verrichten, moet alles komen van de 'Man van Gods welbehagen'. Hij is beproefd hier op aarde – en op wat voor een wijze. Wat een wonderbare Persoon is onze Heer! In Zijn tegenwoordigheid verdwijnt de wetgever Mozes, zoals de sterren aan de hemel verdwijnen wanneer de zon opkomt. Ik laat u zelf nadenken over wat hier verder wordt gezegd, over Wie Hij is voor degenen die Hem dienen. De lichten en volmaaktheden (de Urim en de Tummim) zijn bij Hem te vinden; in Hem is kracht om de dienst te verrichten. Onze eigen werken, die gebrekkig en zwak zijn, worden door Hem aangenaam gemaakt. En onze vijanden? Hij verbrijzelt hun heupen en voorkomt dat ze kunnen doorgaan. Alles komt van Hem en alles is door Hem, zelfs het voorrecht en het vermogen om te kunnen dienen. Een lied zegt: 'Niets in onszelf, in Hem hebben wij alles'.

Benjamin

Nu nog iets dat kostbaarder is dan het dienen, hoe rijk dat ook is, en wel: *de rust*. Dat is wat wij vinden in de verzen over Benjamin, de door de HEERE beminde: *'(...) hij zal onbezorgd bij Hem wonen. Hij zal hem heel de dag beschermen, en tussen zijn schouders zal Hij wonen* (vs. 12)'. Waar vinden wij een kostelijker plaats om te kunnen genieten van wat er in Zijn hart is? Beschermd door Hem, als door een schild, verblijven wij op de machtige schouders van de grote Herder. Echt, wij zouden geen betere plaats kunnen wensen.

Jozef

Al de zegeningen die hier worden beschreven, verwijzen naar de grotere 'Jozef', de Heere Jezus. In Hem is er een rijkdom aan zegeningen, de één nog kostbaarder dan de ander. Is Hij ze niet allemaal waardig? Laten wij steeds bedenken dat wij met Hem verenigd zijn voor tijd en eeuwigheid. Wat aan de Bruidegom toebehoort, behoort ook aan de bruid. Laten wij kijken naar alles wat wij met Hem bezitten: *'Moge zijn land door de HEERE gezegend zijn, met het beste van de hemel, met dauw, en met het beste van de watervloed die beneden ligt'* (vs. 13). Het lijkt erop – voor zover het Oude Testament ons dit kan laten zien –, dat wij hier onze rijke zegeningen in Christus zien: *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus'* (Ef. 1:3).

Wij worden hier als gelovigen niet meer op de aarde gezien, gezegend met het water dat uit de hemel komt, maar ónze zegeningen zijn in de hemelse gewesten zelf. Wat kunnen wij nog meer wensen? Wat zou Hij ons nog meer kunnen geven? *'De dauw'* is de zegen, die van de hemel neerdaalt op aarde tijdens de nacht. Het zijn de zegeningen waarvan wij nu al kunnen genieten, terwijl wij nog in een donkere wereld leven.

'De watervloed die beneden ligt': overal vinden wij de uitnemendheden van de Persoon van Christus. De psalmdichter zegt: *'Al steeg ik op naar de hemel, U bent daar; of legde ik mij neer in het dodenrijk, zie, U bent daar'* (Ps. 139:8). *'Kom hier, zie de plaats waar de Heer gelegen heeft',* zei de hemelse boodschapper (Matt. 28:6). Christus is in het stof van de dood neergelegd, en wie zal ooit de zegen vertellen die voortkomt uit het feit dat Hij is neergedaald in de groeve?

Nadat onze ogen naar beneden waren gericht, waar zoveel te zien was, nodigt de Heilige Geest ons nu uit naar boven te kijken en daar dezelfde Persoon te beschouwen. Hij is daar als de Bron van alle licht en leven. Hij is de Zon van de gerechtigheid, die heling brengt en die het heelal verlicht met de stralen van Zijn heerlijkheid. Hij is tegenwoordig geweest in elke tijd en in elke fase van de geschiedenis. En Hij is de Bewerker geweest van iedere zegen en iedere vrucht die God heeft gegeven aan de Zijnen – precies zoals de zon leven en groei geeft aan alles wat uit de bodem uitspruit.

Vers 15 en 16 brengen ons terug naar oude tijden (zelfs voor het begin van de tijd), en op een verheven plaats. Daar was onze Heere, de grote 'Jozef', het middelpunt en de vreugde van de hemel. Uiteindelijk zal Hij in de regering van de gerechtigheid, die straks zal worden gevestigd, nog steeds de Gezegende zijn. Dan zal de kennis van de HEERE de aarde bedekken, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken (Jes. 11:9). Zijn naam zal tot in eeuwigheid voortleven, allen zullen door Hem gezegend worden en al de volken zullen Hem gelukkig prijzen: *'Geloofd zij voor eeuwig Zijn heerlijke Naam; laat heel de aarde met Zijn heerlijkheid vervuld worden. Amen, ja, amen'* (Ps. 72:19).

Maar Hij kwam in de doornstruik wonen, toen Hij Zijn volk wilde redden; een volk dat inderdaad niet meer was dan een doornstruik in het vuur van de beproeving. De Heer is toen verworpen, zij hebben Hem niet gewild vanwege Zijn toegewijde wandel. Zijn heerlijkheid was zichtbaar te midden van een wereld, die misleid was door de satan en onder een volk dat in opstand leefde tegen God en naar eigen gedachten handelde. Hij was als het rund, dat met gestage tred voortging op een kalme, geduldige en majestueuze wijze (vs. 17a). Niets kon Hem tegenhouden. Spoedig zal Hij komen in al Zijn macht om het oordeel te voltrekken aan de

tegenstanders. Hij zal hen doorboren zoals de woudos, die niet mist met zijn horens als hij boos is. *'Gord Uw zwaard aan de heup, o Held, het zwaard van Uw majesteit en Uw glorie. Rijd voorspoedig uit in Uw glorie, op het woord van waarheid, zachtmoedigheid en gerechtigheid; Uw rechterhand zal U ontzagwekkende daden leren. Uw pijlen zijn scherp; zij treffen het hart van de vijanden van de Koning. Volken zullen onder U vallen'* (Ps. 45:4-6). Dan zal Hij Zijn troon bevestigen tot in eeuwigheid, en altijd heersen over Zijn volk: *'Dit zijn de tienduizenden van Efraim, en dit zijn de duizenden van Manasse'* (vs. 17b).

Zebulon en Issaschar

Gelukkige tijden breken aan. Er zal vreugde zijn bij het in- en uitgaan: *'Verblijd u, Zebulon, over uw uittocht, en u, Issaschar, over uw tenten'* (vs. 18). De harten zullen overvloeien van dankbaarheid, en Israël zal als het middelpunt van de zegen van de aarde de volken naar de berg roepen, de plaats waar men dicht bij God is, en waar men komt om te aanbidden en offers van gerechtigheid te brengen aan de God van Israël. In die gelukkige tijd zal er een overvloed aan dingen zijn, die gebracht wordt door de volken zelf en waarvan men naar hartelust zal genieten (vs. 19).

Gad

Dan zullen voor Gad de grenzen van het volk ruim gemaakt worden, dat dan in veiligheid zal wonen. Al hun vijanden zullen vernietigd worden. In Gad zien wij het eerst ingenomen deel van het land, want daar was het deel gereserveerd voor de wetgever (vs. 21 SV). Mozes werd begraven in het land van Gad. De herinnering aan de dood van de wetgever moest kostbaar zijn voor het hart van iedere godvrezende Israëliet. Geliefde verlosten van de Heer, voor wie Christus is gestorven: Wat doet u met de herinnering *aan Zijn dood*? Hebt u al gehoor gegeven aan de wens van Zijn hart? Is voor u de gedachtenis, die Hij heeft nagelaten voor de tijd van Zijn afwezigheid, het eerste deel van uw erfenis?

Dan

'Dan is een leeuwenwelp, hij springt uit Basan tevoorschijn' (vs. 22). Dan is een jonge leeuw, jeugdig en krachtig. Hij springt op uit Basan, de plaats waar het volk de eerste overwinningen behaalde en de eerste gebieden van het erfdeel ontving. Daarna is het over de Jordaan gegaan om de nog betere gebieden in bezit te nemen.

Naftali

Naftali had zijn erfenis in bezit genomen en was verzadigd met goedgunstigheid en vol van de zegen van de HEERE. Schatten van ongelooflijke waarde zijn het, die onze God ter beschikking stelt van het geloof. Naar welke kant wij ook toegaan, overal liggen er rijke zegeningen op ons te wachten (vs. 23).

Aser

Ten slotte: Aser is gezegend met zonen, en zijn broers zijn hem goedgezind. Dat de Heer ook onze gezinnen mag zegenen, zodat onze wandel gekenmerkt wordt door de Heilige Geest, waarvan de olie een beeld is (vs. 24). Dat dit steeds een onderwerp van vreugde mag zijn voor onze broeders en voor het hart van de Heer. Aan het einde vinden wij de rust, de eeuwige vrede. Er niets meer wat ons kan verontrusten, omdat wij veilig zijn achter een poort met ijzeren en koperen grendels (vs. 25). Het is een eeuwige en volmaakte rust, waarvan wij nu al mogen genieten door het geloof, wanneer wij wandelen in de voetstappen van Hem Die heeft gezegd: 'Volg Mij'.

Er is niemand als God

Spoedig zullen wij volmaakt genieten van alle zegeningen, die wij hebben ontvangen. Zegeningen die verkregen zijn voor een grote prijs, toen Christus voor ons is neergedaald in de diepten van de dood.

Nadat Mozes heeft gesproken over elk van de twaalf stammen, komt hij terug op de zegen die het deel van het hele volk is. Wat een gelukkig volk! De sterke God, de grote God van hemel en aarde, is uit de hemel gekomen om het volk te verlossen. Het geloof heeft zich in alle tijden in Hem kunnen terugtrekken, en in Hem een woning gevonden. Wat een woonplaats: de God Die met Zijn machtige en eeuwige armen de werelden draagt, die God wil ook ons ondersteunen, de vijanden verdrijven, en ons invoeren in ons deel van de erfenis.

Er zal water in overvloed zijn om de dorst te lessen tot in eeuwigheid, het brood uit de hemel zal onze verlangens verzadigen; de vreugde van de gemeenschap zal het hart van God en ook onze harten vervullen met blijdschap. Alle zegeningen van de hemel zullen de heiligen ten deel vallen. Ja, Israël zal gelukkig zijn op aarde, maar nog veel gelukkiger zullen wij zijn, omdat wij een hemels deel bezitten. Gered niet uit Egypte, maar uit de wereld. Niet ontrukt aan de macht van de farao, maar aan

die van de satan zelf. Wij zullen door God beschermd en overwinnend over al onze vijanden, onze voeten mogen zetten op verheven plaatsen, in het Vaderhuis, de hemel zelf. Dan zullen wij de eeuwigheid nodig hebben om de zegeningen te leren kennen, waarvan wij nu nog zo weinig weten en die wij zo moeilijk in bezit kunnen nemen. Het zijn de hoogten van de hemel. Wat weten wij ervan?

Bron: Le Messager Evangélique 1933-233; Titel: Le bénédictions de Moïse

Online uitgeverij OudeSporen